

EKONOMIUTSKOTTETS BETÄNKANDE 27/2014 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven och lag om ändring av 44 kap. 11 § i strafflagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 10 december 2014 regeringens proposition med förslag till lag om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven och lag om ändring av 44 kap. 11 § i strafflagen (RP 319/2014 rd) till ekonomiutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- industriråd Tapani Koivumäki och överinspektör Pauliina Kanerva, arbets- och näringsministeriet
- bevakningsdirektör Mikko Grönberg, Tullstyrelsen
- överingenjör Harri Roudasmaa, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- äldre brandinspektör Kari Telaranta, Mellersta Nylands räddningsverk, som representant för Finlands Kommunförbund och Suomen Pelastusjohtajat ry.

PROPOSITIONEN

I denna proposition föreslår regeringen en lag om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven. Avsikten är att genomföra Europaparlamentets och rådets direktiv om tillhandahållande på marknaden av pyrotekniska artiklar.

Direktivet om pyrotekniska artiklar utgör en del av den omfattande produktregleringsreform som genomförs inom Europeiska unionen. Reformen genomförs stegvis och uppskattas ha omfattande inverkan på lagstiftningen om produkt-säkerhet och marknadskontroll.

Lagen föreslås också innehålla bestämmelser om pyrotekniska artiklars spårbarhet, genom vilka kommissionens direktiv om inrättande av ett system för pyrotekniska artiklars spårbarhet genomförs.

I propositionen föreslås dessutom att strafflagens paragraf om brott mot bestämmelserna om explosiva varor ändras så att det blir straffbart att importera, släppa ut på marknaden och distribuera pyrotekniska artiklar i strid med den föreslagna lagen.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juli 2015.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Utskottet tillstyrker lagförslagen, men med följande synpunkter och smärre ändringar.

Regeringen föreslår en ny lag om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven. Lagen avses innehålla de bestämmelser som behövs för att genomföra det nya pyroteknikdirektivet och direktivet om inrättande av ett system för pyrotekniska artiklars spårbarhet. Det rör sig huvudsakligen om tekniska ändringar som inte medför några större innehållsliga ändringar i fråga om de tekniska säkerhetskraven på pyrotekniska artiklar eller i fråga om myndigheternas verksamhet. De nya reglerna kan tillfälligtvis minska utbudet av fyrverkeripjäser på vår inhemska marknad, men i de fall där bortfallet gäller produkter som inte motsvarar kraven kan detta ses som en välkommen följd av de nya reglerna.

Ekonomiutskottet hänvisar till ett tidigare betänkande (EkUB 26/2014 rd — RP 275/2014 rd) där det tillstyrkte ändringen av lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor, så att det inte krävs att räddningsmyndigheterna inspekterar försäljningslager för fyrverkeripjäser i förväg, utan att tillsynen kan ske när lagret används. Lösningen är funktionell när man beaktar tillsynsresurserna och erfarenheterna av sådan tillsyn.

De nu föreslagna bestämmelserna om importörernas och distributörernas skyldigheter behövs, och de understryker verksamhetsutövarens ansvar för säkerheten hos de produkter denne tillhandahåller. De understryker importörens och distributörens ansvar för sina produkters säkerhet.

Det föreslagna 39 § 2 mom. föreskriver om rätten att lämna ut uppgifter till räddningsmyndigheterna trots sekretessbestämmelserna i offentlighetslagen. Utskottet menar att ett sådant undantag är motiverat för att myndigheterna ska kunna utbyta information exempelvis för tillsynen över upplagringen och vid olyckor.

De föreslagna 42 och 43 § i lagförslag 1 ger tillsynsmyndigheten befogenheter också när en

pyroteknisk artikel överensstämmer med kraven men trots det kan medföra fara. Det är viktigt att de nationella tillsynsmyndigheterna kan ingripa mot farliga produkter för att sörja för människors säkerhet och skydda egendom, också när produkterna formellt sett uppfyller kraven enligt EU:s regelverk.

När beredningen av branschreglerna fortsätter bör man granska i vilken utsträckning det går att minska egendoms- och personskadorna till följd av att pyrotekniska artiklar används om man ändrar bestämmelserna om överlåtelse och tillsyn. Enligt inkommen utredning har en stor del av olyckshändelserna med explosiva varor den senaste tiden förvisso skett i situationer där tillståndprocessen hade skötts på behörigt sätt och där faran i stället uppkom till följd av underlåtenhet att följa reglerna. I ljuset av detta ter det sig därför mer ändamålsenligt att effektivisera tillsynen än att skärpa reglerna.

*Detaljmotivering***1. Lag om pyrotekniska artiklars överensstämmelse med kraven**

2 §. Tillämpningsområde. Paragrafen gäller lagens räckvidd. Enligt 1 mom. tillämpas lagen på pyrotekniska artiklar. I 2 mom. förtecknas undantagen från huvudregeln i 1 mom. Enligt 2 mom. 1 punkten ska lagen inte tillämpas på pyrotekniska artiklar som är avsedda att användas av försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet eller polisen. Det innebär att lagen föreslås ha en större räckvidd än pyroteknikdirektivet (direktiv 2013/29/EU). Direktivet är inte tillämpligt på pyrotekniska artiklar som är avsedda för ickekommersiell användning av försvarsmakten, polisen eller räddningstjänsten. Däremot ska den nya lagen inte tillämpas på pyrotekniska artiklar som är avsedda att användas av försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet eller polisen. Med andra ord saknas de pyrotekniska artiklar som är avsedda att användas av räddningsväsendet, vilket innebär att kraven i detta avseende blir högre

Förslag till beslut

EkUB 27/2014 rd — RP 319/2014 rd

i Finland än i övriga EU. Således är det möjligt att den föreslagna 2 § exempelvis förhindrar räddningsväsendet från att använda vissa släckmedel som konstaterats vara effektiva. Utskottet anser att det i fråga om produkter avsedda för räddningsväsendet inte har visats föreligga sådan fara som bör regleras genom ett särskilt nationellt förfarande för överensstämmelse med kraven.

Utskottets förslag till beslut

Riksdagen

godkänner lagförslag 2 utan ändringar och

godkänner lagförslag 1 enligt propositionen men 2 § med följande ändring:

2 §

Tillämpningsområde

(1 mom. som i RP)

Lagen tillämpas dock inte på

1) pyrotekniska artiklar som är avsedda att användas av försvarsmakten, gränsbevakningsväsendet, räddningsväsendet eller polisen,

(2—6 punkten som i RP)

(3 mom. som i RP)

Helsingfors den 22 januari 2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Mauri Pekkarinen /cent
vordf. Marjo Matikainen-Kallström /saml
medl. Lars Erik Gästgivers /sv
Teuvo Hakkarainen /saf
Harri Jaskari /saml
Antti Kaikkonen /cent
Johanna Karimäki /gröna
Pia Kauma /saml

Jukka Kärnä /sd
Eero Lehti /saml
Päivi Lipponen /sd
Jari Myllykoski /vänst
Martti Mölsä /saf
Arto Pirttilahti /cent
Kaj Turunen /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.